

*Тручок Галина Іванівна,
Національний університет “Острозька академія”*

ЛІНГВІСТИЧНА ТЕРМІНОЛОГІЯ В СУЧАСНІЙ АНГЛІЙСЬКІЙ МОВІ

У зв'язку з постійним прогресом науки, розширенням сфер людських знань та розвитком ідей, зростає і кількість слів у мові, адже кожне нове поняття потребує найменування. Жодна галузь науки не можлива без термінологічної бази. Терміносистема будь-якої науки свідчить про рівень її розвитку, становить основу її існування.

Початок розвитку теорії термінознавства пов'язаний з іменами австрійського вченого Ойгена Вюстера та російського термінознавця Дмитра Лотте, які опублікували свої перші роботи в 1930 році. В наш час вирішенням теоретичних проблем термінознавства займаються декілька національних шкіл – австрійсько-німецька, франко-канадська, чеська та ін.

Під “термінологією” лінгвісти зазвичай розрізняють: а) науку про терміни б) спеціальну лексику в складі всіх слів певної мови в) спеціальну лексику, що обслуговує окрему галузь науки або техніки, тощо [4, с. 47].

Не дивлячись на те, що вік термінознавства як науки є досить значним, до нашого часу досі ще досі немає загальноприйнятого визначення його основного поняття – *терміну*. І. С. Квитко, спираючись на різні визначення, пропонує “сумарну” дефініцію: “Термін – це слово чи словесний комплекс, що співвідноситься з поняттям певної організованої галузі пізнання (науки, техніки), що вступають у системні відносини з іншими словами та словесними комплексами і утворюють разом з ними в кожному окремому випадку та в певний час замкнену систему, що характеризується високою інформативністю, однозначністю, точністю та експресивною нейтральністю” [6, с. 2].

Центральним і найбільш важливим напрямом термінознавчої діяльності є впорядкування, яке включає в себе декілька етапів, таких як систематизація, аналіз, нормалізація та кодифікація.

У зв'язку з тим, що лінгвістика як наука перебуває у постійному розвитку, її термінологічна база теж зазнає змін, з'являються нові поняття і терміни на їх позначення. Аналізуючи лінгвістичну термінологію саме

англійської мови, можна прослідкувати її зв'язок з різними науками, такими як семіотика, логіка, психологія, культурологія, фізика та ін.

Класифікуючи терміни лінгвістики за будовою можна виділити три групи: прості терміни (*syllable – склад*), складні (*labio-dental-губно-зубний*) та терміни-словосполучення (*semantic field – семантичне поле*). Найбільш поширеним способом творення термінів є утворення складних термінів [5, с. 258].

Відносно недавня поява лінгвістичних термінів спричинила виникнення синонімії. Так, виникаючи в різних місцях одне й те ж саме поняття отримувало різні назви від вчених. Іншою причиною синонімії є одночасне функціонування іншомовних запозичених термінів з власне англійськими (*calque (від франц. calque) – калька*, є синонімом до англійського *loan translaton.*). Окрім творення синонімів від нових основ, поширення набуло явище утворення їх шляхом суфіксації та префіксації [1, с. 5 – 113; 23, с. 8-650].

Досить поширеним феноменом в лінгвістичній термінології англійської мови є полісемія. За кількістю загальноживаних значень виділяють такі групи термінів: терміни найвищого ступеня полісемії, середнього ступеня та моносемантичні. Окрім цього розрізняють такі види полісемії як, наприклад, категоріальна та міжсистемна.

Термінологія є важливим елементом в комунікації людей і без неї не можливе оволодіння наукою. Лінгвістична термінологія англійської мови перебуває на етапі свого становлення. Процеси та явища, які в ній відбуваються потребують подальшого дослідження і поглибленого вивчення.

Література:

1. Англо-русский словарь лингвистических терминов / Сост. Д. Хворостин. – Челябинск, 2007. – 113 с.
2. Баранов А.Н. Введение в прикладную лингвистику / А. Н. Баранов. – М., 2003. – С. 89-100.
3. Волкова Т.Я. Лінгвістичні аспекти термінологічної багатозначності [Електронний ресурс] / Т. Я. Волкова. – Режим доступу: <http://eprints.zu.edu.ua/1392/1/04vtyatb.pdf>
4. Кияк Т. Р. Лингвистические аспекты терминоведения: Учеб. пособие / Т. Р. Кияк. – Киев, 1989. – 103 с.
5. Коваленко А. Я.: Загальний курс науково-технічного перекладу: Учебний посібник / А. Я. Коваленко, 2001. – 290 с.
6. Семантичні аспекти нормалізації термінологічних одиниць/[Електронний ресурс] Кияк Т.Р., Каменська О.І., Режим доступу: <http://eprints.zu.edu.ua/2493/1/08ktrnto.pdf>